

Så til det spørgsmål, som så mange har været dybt, dybt optaget af, nemlig: Er der tale om et forlig, eller er der tale om en aftale? Det undrer mig en lille smule, at så erfarne og trænede folk her i salen, som har indgået masser af aftaler i årenes løb, og som har indgået masser af forlig i årenes løb, gør dette til et stort drama. Jeg vil godt gentage, hvad flere af ordførerne har sagt:

Den binding, som de partier, der har indgået en stemmeaftale, har lagt på hinanden, går alene på spørgsmålet om frivilligheden, og den binding rækker ud over det tidspunkt, hvor vi stemmer dette lovforslag igennem i Folketinget. Der står nemlig: »Der er enighed mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om, at denne frivillighed ikke kan ændres, medmindre partierne er enige herom.«

Hvorfor har vi fundet det væsentligt at understrege lige præcis det, mens det andet bare er en aftale om, at vi er enige om at føre dette igennem Folketinget?

Svaret på det er jo, at det er magtpåliggende for os i regeringen at understrege over for den kommunale verden, over for den enkelte kommune, at der ikke er nogen intentioner overhovedet hverken hos den ene eller den anden part om, at dette skal føre til noget, der er mere vidtgående.

Jeg tror, det var hr. Torben Rechendorff, der forsøgte at tyde noget, som vel nærmest skulle være min indre drømmeverden, og i den skulle der befinde sig et fænomen, der hed enhedsskat. Det er jeg absolut ikke bekendt med, så det er ikke drømmetydningsbranchen, jeg vil anbefale hr. Torben Rechendorff at begive sig ind i.

Det, der ligger i det, er, at vi tværtimod har ønsket, så stærkt som det overhovedet var muligt, at understrege den frivillighed, som hele dette system bygger på; vi lægger stor vægt på, at den ikke bagefter af nogen af parterne kan blive forsøgt yderligere udtyndet eller yderligere omformuleret eller strammet eller noget andet i den retning.

Det er så magtpåliggende for os at få givet det signal til den kommunale verden, for der er jo her i salen folk, der straks begynder at forsøge at skævfortolke og fejlfortolke det, så derfor er jeg endda særdeles tilfreds med, at vi har fået den formulering med i fremsættelsestalen. Det var måske ligefrem udtryk for en vis forudseenhed med hensyn til, at Venstre og De Konservative ville forsøge at bilde omverdenen ind, at der lå nogle helt andre og skjulte dagsordener bag den frivillighed, som vi her har fundet grund til at understrege.

Det med at lave en statsgaranti er jo i øvrigt heller ikke noget nyt i det kommunale udligningssystem. Tidligere har der været tale om det i forhold til kommunerne som helhed. Det, vi siger nu, er, at vi gerne vil give det tilbud eller den fremstrakte hånd til den enkelte kommune, så de kan få lejlighed til at benytte sig af det. At det skulle være udtryk for centralisme, synes jeg er meget vanskeligt at forstå. Det er det modsatte af centralisme.

Man kunne måske sige, at det tidligere har været centralisme, når det alene var noget, man gav som tilbud til de kommunale hovedorganisationer. Nu er det ude omkring i den enkelte kommune, man får muligheden for at tage stilling til, om man ønsker den selvbudgettering, som mange uden tvivl vil vælge, eller om man ønsker den sikkerhed, der ligger i at tage den garanti, som vi hermed nu introducerer direkte i forhold til det decentrale Danmark.

Så var hr. Thor Pedersen i en lidt følelsesfuld tale inde på, at her var der tale om, at vi nu fjernede os fra de objektive kriterier, og fra nu af var det hele et spørgsmål om vernetjenester; det var et spørgsmål om, at der var nogle kommuner, som man holdt mere af end andre, og så indrettede man bare udligningssystemet sådan, at regnskabet kom til at passe for dem.

Jeg synes, at ordførerne her under debatten i dag meget godt har illustreret, at påstanden om, at det specielt er nogle store bykommuner, som vi alene har fokus på i denne sammenhæng, jo slet ikke holder. Jeg tror, det var hr. Ole Stavad, der stærkt understregede det, eller også var det hr. Villy Søvnald i sin tale.

Jeg synes også, at det er lidt af en tilsnigelse at forsøge at skildre det, som om udligningssystemet og de vægte, man har haft på kriterierne, tidligere har været udtryk for en højere videnskabelig retfærdighed. Det er der ikke tale om. Der er tale om, at det er objektive kriterier, men hvor valget af de kriterier naturligvis også har en vis politisk vægtning. At påstå andet er ikke korrekt.

Det er jo også sådan, at tidligere regeringer i årenes løb gentagne gange selv har været inde undervejs i et budgetår at ændre på de balanceforhold, der var imellem de enkelte kommuner. Nogle af dem er såmænd også kommet meget sent i folketingssamlingen. Jeg kan nævne, at i 1985 fremsatte Venstreministeren Britta Schall Holberg den 24. april et lovforslag, der bl.a. indeholdt tilskudsned sættelser for 1986. Året efter var Britta Schall Holberg igen på banen.